

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

DOHODEK IZ KAPITALA

Dobiček iz kapitala od odsvojitve finančnega kapitala

Pogosta vprašanja in odgovori

2. izdaja, JUNIJ 2017

KAZALO

Vprašanje 1: Kako se po Zakonu o dohodnini obravnava opustitev vrednostnih papirjev?	3
Vprašanje 2: Kako se Zakonu o dohodnini določa nabavna vrednost deleža v kapitalu, ki je bil pridobljen na podlagi povečanja osnovnega kapitala iz sredstev družbe?	3
Vprašanje 3: Kako se določa nabavna vrednost in čas pridobitve investicijskih kuponov podsklada krovnega sklada glede na način njihove pridobitve?	5
Vprašanje 4: Ali je mogoče izgubo, doseženo pri odsvojitvi kapitala, prenašati v naslednja davčna obdobja?	7
Vprašanje 5: Kako se po Zakonu o dohodnini obravnava izplačila odpravnin izključenim manjšinskim delničarjem oziroma odpravnin izstopajočim delničarji v primeru vključitve družbe v glavno družbo, ki so fizične osebe?	9
Vprašanje 6: Kako se po Zakonu o dohodnini obravnava prodaja prednostne pravice do nakupa novih delnic?.....	9
Vprašanje 7: Kako se pri odsvojitvi deleža v družbi pri določanju vrednosti ob pridobitvi upoštevajo naknadna vplačila družbenikov ?	10
Vprašanje 8: Kako so obdavčena izplačila naknadnih vplačil fizični osebi ?	11

Vprašanje 1: Kako se po Zakonu o dohodnini obravnava opustitev vrednostnih papirjev?

Odgovor

Opustitev je v [Stvarnopravnem zakoniku](#) opredeljena kot način prenehanja lastninske pravice. Stvar se šteje za opuščeno, če njen lastnik nedvoumno izrazi voljo, da je ne želi več imeti v lastnini. Z opustitvijo tako opuščena stvar več nima lastnika. Opustitev je torej prostovoljna odpoved lastnika stvari lastninski pravici, ne da bi to pravico prenesel na drugega.

Vsebina opustitve in ravnanje z vrednostnimi papirji je natančno urejeno v [Pravilih poslovanja KDD](#). Imetnik lahko opusti vrednostne papirje, ki so v celoti vplačani ter prosti slehernih pravic tretjih ali drugih pravnih bremen. Opustitev pomeni imetnikovo nepreklicno in trajno odpoved tem vrednostnim papirjem in vsem pravicam, ki izhajajo iz njih. Za opustitev vrednostnih papirjev imetnik ni upravičen do nikakršnega nadomestila. Opuščene vrednostne papirje lahko v določenih časovnih okvirjih neodplačno pridobivajo različne osebe (izdajatelj, druge osebe, opustitelj), uporabi pa jih lahko tudi KDD, da prepreči grozečo neizpolnitev iz borznega posla.

V [Zakonu o dohodnini](#) (v nadaljevanju: [ZDoh-2](#)) je dobiček iz kapitala opredeljen kot dobiček, dosežen z odsvojitvijo kapitala. Za odsvojitve kapitala šteje vsaka odsvojitve kapitala ali dela kapitala, kot je zlasti prodaja kapitala, dajanje kapitala v dar, zamenjava kapitala, unovčitev investicijskega kupona, izplačilo sorazmernega dela likvidacijske mase v primeru likvidacije investicijskega sklada, izplačilo lastniškega deleža v primeru prenehanja gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja, izplačilo lastniškega deleža v primeru zmanjšanja lastniškega kapitala gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja, izstopa ali izključitve ter drugi primeri izplačila lastniškega deleža, izplačanega v denarju ali naravi, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Iz navedenega je razvidno, da zgornja opredelitev odsvojitve ni zapisana splošno, npr. kot kakršnokoli prenehanje lastninske pravice. V opredelitvi odsvojitve so tako vsebovani primeri dvostranskih poslov, pri katerih odsvojeni kapital pridobi druga oseba in/ali pri katerih odsvojitelj za odsvojeni kapital prejme določeno plačilo. V opredelitvi odsvojitve pa tako niso zajeti primeri, ko lastninska pravica na stvari preneha enostransko, četudi prostovoljno, tj. primer, ko odsvojenega kapitala ne pridobi nekdo drug, čeprav kapital še obstaja.

Ker opustitve vrednostnih papirjev tako ni za šteti za odsvojitve kapitala po [ZDoh-2](#), se dobiček oziroma izguba ob opustitvi ne ugotavljata.

V primeru, ko bi opuščene vrednostne v določenem časovnem okvirju pridobila druga ali ista fizična oseba, se za nabavno vrednost tako pridobljenih vrednostnih papirjev šteje, da je enaka nič.

Davčni zavezanci v primeru opustitve vrednostnih papirjev ne vlagajo napovedi za odmero dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov.

Vprašanje 2: Kako se Zakonu o dohodnini določa nabavna vrednost deleža v kapitalu, ki je bil pridobljen na podlagi povečanja osnovnega kapitala iz sredstev družbe?

Odgovor

Način določanja nabavne vrednosti kapitala pridobljenega na podlagi povečanja osnovnega kapitala iz sredstev družbe zaradi lažjega razumevanja ponazarjamo s primerom.

Primer:

Družbenika A in B (vsak do polovice) sta na podlagi sklenjene družbene pogodbe dne 20. 4. 1990 ustanovila družbo X d.o.o.. Vsak družbenik je vplačal osnovni vložek v višini 4.385,50 EUR, celotni osnovni kapitala družbe je ob ustanovitvi znašal 8.771,00 EUR.

Leta 2004 je družba oblikovala rezerve za pridobitev lastnih deležev. Oba družbenika sta dne 4. 11. 2004 družbi prodala 24 % delež.

Dne 19. 11. 2007 sta družbenika sprejela sklep o povečanju osnovnega kapitala družbe iz sredstev družbe. Osnovni kapital družbe se je povečal za 19.875 EUR ($1/2 = 9.937,50$ EUR).

Knjigovodska vrednost celotnega lastniškega kapitala na dan 1. 1. 2006 je znašala 885.364 EUR, od tega osnovni kapital 28.646 EUR.

Družbenik A želi prodati svoj poslovni delež. Pri tem ga zanima, kakšna je nabavna vrednost njegovega deleža v kapitalu po določbah [ZDoh-2](#).

Določitev nabavne vrednosti kapitala za družbenika A

Iz primera izhaja, da je družbenik A imetnik dveh deležev v kapitalu, in sicer:

- delež 1, pridobljen ob ustanovitvi družbe, dne 20. 4. 1990,
- delež 2, pridobljen ob povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, dne 19. 11. 2007.

a) *Določitev nabavne vrednosti deleža 1 s preračunom na knjigovodsko vrednost deleža na dan 1. 1. 2006:*

Na podlagi četrtega odstavka 152. člena [ZDoh-2](#) se ne glede na 98. člen tega zakona, ki na splošno ureja vrednost kapitala ob pridobitvi, za nabavno vrednost vrednostnih papirjev in deležev iz 2. točke 93. člena [ZDoh-2](#), ki so bili pridobljeni pred 1. 1. 2003, šteje tržna vrednost na dan 1. 1. 2006, ki jo zavezanec dokazuje z ustreznimi dokazili, če teh dokazil ni, pa se upošteva knjigovodska vrednost na dan 1. 1. 2006. Če je dejanska nabavna vrednost takih vrednostnih papirjev in deležev, ki jo zavezanec dokazuje z ustreznimi dokazili, višja od tržne vrednosti oziroma knjigovodske vrednosti na dan 1. 1. 2006, se upošteva dejanska nabavna vrednost.

(v EUR)

Datum	Način pridobitve	Vrednost na dan pridobitve	Knjigovodska vrednost deleža na dan 1. 1. 2006
20. 4. 1990	A	4.385,50	442.682,00

Način pridobitve:

A - vložek kapitala

b) *Določitev nabavne vrednosti deleža 2:*

Četrty odstavek 98. člena [ZDoh-2](#) določa, da se, kadar zavezanec pridobi delnico ali povečani delež oziroma osnovni vložek pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, šteje, da je nabavna vrednost tako pridobljene delnice ali pridobljenega povečanega deleža oziroma osnovnega vložka enaka nič.

(v EUR)

Datum	Način pridobitve	Nominalna vrednost ob povečanju OK	Vrednost po 98. čl. ZDoh-2
19. 11. 2007	D	9.937,50	0

Način pridobitve:

D - povečanje kapitala družbe iz sredstev družbe

Opomba:

Pri izračunu knjigovodske vrednosti kapitala za delež 1 na dan 1. 1. 2006, se poleg zavezančevega deleža v osnovnem kapitalu družbe upošteva tudi sorazmerni del lastnega poslovnega deleža družbe, ki de facto pripada zavezancu. Lastni delež namreč pomeni le premoženje družbe, za katerega je družba morala oblikovati knjigovodski vir. Imetnica teh lastnih deležev je sicer družba, ker pa so njeni lastniki družbeniki, so ti posredno tudi imetniki lastnih deležev.¹

Vprašanje 3: Kako se določa nabavna vrednost in čas pridobitve investicijskih kuponov podsklada krovnega sklada glede na način njihove pridobitve?

Odgovor

Upošteva se [ZDoh-2](#) je v spodnji preglednici pojasnjeno, kaj se šteje za nabavno vrednost investicijskih kuponov podsklada krovnega sklada ter za čas pridobitve investicijskih kuponov podsklada krovnega sklada, ki so jih zavezanci pridobiti v primeru, ko se obstoječi vzajemni sklad (ki je nastal z obveznim preoblikovanjem pooblaščenice investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščenice investicijske družbe, v vzajemni sklad, ali z obvezno oddelitvijo dela sredstev pooblaščenice investicijske družbe v vzajemni sklad) preoblikuje v podsklad obstoječega krovnega sklada po [Zakonu o investicijskih skladih in družbah za upravljanje](#) (v nadaljnjem besedilu: [ZISDU-2](#)).

NAČIN PRIDOBITVE IK V OBSTOJEČEM VS	NABAVNA VREDNOST IK PODSKLADA KS OB PREOBLIKOVANJU	ČAS PRIDOBITVE IK PODSKLADA KS OB PREOBLIKOVANJU
IK obstoječega VS pridobljeni z nakupom	NV IK podsklada KS (tj. kuponi z oznako »SEKUN« v evidenci spremljanja prehodov med podskladi KS) je enaka dejanski NV IK obstoječega VS v času njegove pridobitve (nakupa)* Če je bil IK obstoječega VS pridobljen pred 1. 1. 2003 (t.j. obstoječi VS je nastal z obveznim preoblikovanjem iz ID že pred 1. 1. 2003), je NV IK podsklada KS enaka vrednosti IK obstoječega VS na dan 1. 1. 2006*	Čas pridobitve IK podsklada KS je enak dejanskemu času pridobitve (nakupa) IK obstoječega vzajemnega sklada

¹ Sodba VS X Ips 28/2011, tč. 14.

<p>IK obstoječega VS pridobljeni z zamenjavo »privatizacijskih delnic PID«</p>	<p>NV IK podsklada KS (tj. kuponi z oznako »PRIV« v evidenci spremljanja prehodov med podskladi KS) se v evidenci ne spremlja</p>	<p>Čas pridobitve IK podsklada KS je enak času oblikovanja KS oz. njegovega podsklada (tj. dan izvedbe oblikovanja KS, če je KS nastal z oblikovanjem iz obstoječih vzajemnih skladov po 323. členu ZISDU-2, oziroma na dan oblikovanja podsklada obstoječega KS, če se obstoječi VS preoblikuje v podsklad obstoječega KS po 323. členu ZISDU-2).</p>
<p>IK obstoječega VS pridobljeni z zamenjavo delnic PID/ID, ki so bile pridobljene na sekundarnem trgu pred 1. 1. 2003 (in je PID/ID obstajal na dan 1. 1. 2006 (tj. PID/ID se je preoblikoval v VS po 1. 1. 2006)</p>	<p>NV IK podsklada KS (tj. kuponi z oznako »SEKUN« v evidenci spremljanja prehodov med podskladi KS) je enaka primerljivi tržni ceni delnic PID/ID na dan 1. 1. 2006**</p>	<p>Čas pridobitve IK podsklada KS je enak dejanskemu času pridobitve (nakupa) delnice PID/ID.</p>
<p>IK obstoječega VS pridobljeni z zamenjavo delnic PID/ID, ki so bile pridobljene na sekundarnem trgu pred 1. 1. 2003 (tj. PID/ID se je preoblikoval v VS med 1. 1. 2003 in 1. 1. 2006)</p>	<p>NV IK podsklada KS (tj. kuponi z oznako »SEKUN« v evidenci spremljanja prehodov med podskladi KS) je enaka vrednosti IK obstoječega VS na dan 1. 1. 2006**</p>	<p>Čas pridobitve IK podsklada KS je enak dejanskemu času pridobitve (nakupa) delnice PID/ID.</p>
<p>IK obstoječega VS pridobljeni z zamenjavo delnic PID/ID, ki so bile pridobljene na sekundarnem trgu po 1. 1. 2003 (tj. PID/ID se je preoblikoval v VS med 1. 1. 2003 in 1. 1. 2006)</p>	<p>NV IK podsklada KS (tj. kuponi z oznako »SEKUN« v evidenci spremljanja prehodov med podskladi KS) je enaka NV IK obstoječega VS (ta pa se določi na podlagi NV delnic PID/ID v času njihove pridobitve)**</p>	<p>Čas pridobitve IK podsklada KS je enak dejanskemu času pridobitve (nakupa) delnice PID/ID.</p>
<p>IK obstoječega VS pridobljeni z zamenjavo delnic PID/ID, ki so bile pridobljene na sekundarnem trgu po 1. 1. 2003 (tj. PID/ID se je preoblikoval v VS po 1. 1. 2006)</p>	<p>NV IK podsklada KS (tj. kuponi z oznako »SEKUN« v evidenci spremljanja prehodov med podskladi KS) je enaka NV IK obstoječega VS (ta pa se določi na podlagi NV delnic PID/ID v času njihove pridobitve)**</p>	<p>Čas pridobitve IK podsklada KS je enak dejanskemu času pridobitve (nakupa) delnice PID/ID.</p>

Opombe:

NV – nabavna vrednost

IK – investicijski kupon

ČP – čas pridobitve

ID – investicijska družba

»privatizacijske delnice PID« – delnice pooblaščne investicijske družbe, ki so bile pridobljene v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij

* Pod predpostavko, da je menjalno razmerje ob zamenjavi IK obstoječega VS za IK podsklada KS, enako 1:1. Če je menjalno razmerje drugačno, je treba ustrezno upoštevati menjalno razmerje.

** Pod predpostavko, da je menjalno razmerje ob zamenjavi delnice PID/ID za IK obstoječega VS ter IK obstoječega VS za IK podsklada KS, enako 1:1. Če je menjalno razmerje drugačno, je treba upoštevati ustrezno menjalno razmerje.

Vprašanje 4: Ali je mogoče izgubo, doseženo pri odsvojitvi kapitala, prenašati v naslednja davčna obdobja?**Odgovor**

[ZDoh-2](#) vsebuje splošno pravilo, po katerem se lahko v letu, za katero se odmerja dohodnina, v primeru ko je razlika med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala v času pridobitve negativna (izguba), za navedeno izgubo zmanjšuje pozitivna davčna osnova za dobiček iz kapitala, vendar ne več, kot znaša pozitivna davčna osnova.

Navedeno pomeni, da se lahko v letu, za katerega se odmerja dohodnina, med seboj pobotajo vsi dobički in izgube, doseženi z odsvojitvijo vseh vrst kapitala (nepremičnim, vrednostnih papirjev in deležev v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja ter investicijskih kuponov). Prenos neizkoriščenih izgub v naslednja davčna obdobja ni mogoč.

Edino izjemo v zvezi s prenosom neizkoriščene izgube [ZDoh-2](#) dopušča samo pri prenosu neizkoriščenega dela izgube v naslednja davčna leta, ki jo zavezanec doseže z odsvojitvijo delnic ali deležev oziroma osnovnih vložkov, ki jih je pridobil pred pridobitvijo novih delnic ali deležev oziroma osnovnih vložkov pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe. Pri zmanjšanju pozitivne davčne osnove (dobička) s preneseno izgubo se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščeno izgubo starejšega datuma.

[ZDoh-2](#) predpisuje obveznost vodenja zalog istovrstnega kapitala (za vrednostne papirje in druge deleže v kapitalu ter investicijske kupone) po metodi zaporednih cen (FIFO).

Iz predhodno navedenega izhaja, da je v naslednja davčna obdobja možno prenašati samo tisto izgubo, ki jo je zavezanec dosegel z odsvojitvijo delnic, ki so bile pridobljene pred pridobitvijo novih delnic, ki so bile izdane ob povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe.

Primer:

Fizična oseba (zavezanec) je dne 5. 11. 2008 preko borznega posrednika prodala 150 delnic družbe ABC po ceni 35 EUR za delnico. Pridobila jih je na naslednji način:

- dne 10. 5. 2007 je preko borznega posrednika kupila 100 delnic po ceni 70 EUR za delnico,

- dne 9. 9. 2007 je skupščina družbe ABC sprejela sklep o povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe (preoblikovanje drugih postavk lastnega kapitala v osnovni kapital), na podlagi katerega je fizična oseba prejela 50 novih delnic.

Zavezanec v letu 2008, razen odsvojitve delnic družbe ABC, ni opravil nobene druge odsvojitve kapitala.

Zaradi obvezne uporabe FIFO metode se najprej izračuna davčna osnova od dobička iz kapitala od odsvojitve delnic, ki so bile pridobljene 10. 5. 2007 (torej tistih delnic, ki jih je zavezanec pridobil pred pridobitvijo novih delnic pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe).

1. prodajna vrednost delnic ABC 100 delnic ABC X 35,00 EUR = 3.500,00 EUR

2. nabavna vrednost delnic ABC 100 delnic ABC X 70,00 EUR = 7.000,00 EUR

3. izguba	-3.500,00 EUR
-----------	---------------

Sledi izračun davčne osnove od dobička iz kapitala od odsvojitve delnic, ki so bile pridobljene pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe.

4. prodajna vrednost delnic ABC 50 delnic ABC X 35,00 EUR = 1.750,00 EUR

5. nabavna vrednost delnic ABC 50 delnic ABC X 0,00 EUR = 0,00 EUR

6. dobiček	1.750,00 EUR
------------	--------------

Izgubo v višini 3.500,00 EUR bo zavezanec pobotal z ustvarjenim dobičkom v višini 1.750,00 EUR. Po pobotanju dobička in izgube ostane še vedno del neizkoriščene izgube v višini 1.750,00 EUR. Ker ta izguba izvira od odsvojitve delnic, ki jih je zavezanec pridobil pred pridobitvijo novih delnic pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, jo bo lahko prenesel v naslednja davčna obdobja in z njo zmanjševal dobiček, dosežen z odsvojitvijo kapitala.

Pri tem je treba poudariti, da je [ZDoh-2](#) začel veljati 1. 1. 2007. V napovedi za odmero dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov za leto 2007 so lahko zavezanci v ustreznem popisnem listu v primeru pričakovane izgube pri odsvojitvi delnic ali deleža v kapitalu, ki je bil pridobljen pred pridobitvijo novih delnic pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe, in se ta izguba ni mogla pobotati z dobičkom, ki je bil dosežen z odsvojitvijo drugih vrst kapitala, označili možnost prenosa izgube v naslednja davčna obdobja. Davčni organ je v odločbi, s katero je ugotovil, da je zavezanec za leto 2007 pri odsvojitvi kapitala dosegel izgubo in se dohodnina ni odmerila, navedel tudi znesek izgube, ki jo je po [ZDoh-2](#), mogoče prenašati v naslednja davčna obdobja.

Iz navedenega izhaja, da so zavezanci lahko prvič zmanjševali pozitivno davčno osnovo od dobička iz kapitala s preneseno izgubo iz leta 2007 pri odmeri dohodnine od dobička iz kapitala za leto 2008. V tem primeru so zavezanci morali v napovedi za odmero dohodnine od dobička od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov za leto 2008 navesti, poleg zneska prenesene izgube, ki jo je mogoče prenašati na podlagi [ZDoh-2](#), tudi številko in datum odločbe, na podlagi katere se dohodnina od dobička iz kapitala za leto 2007 ni odmerila in davčni urad, ki je odločbo izdal.

Vprašanje 5: Kako se po Zakonu o dohodnini obravnava izplačila odpravnin izključenim manjšinskim delničarjem oziroma odpravnin izstopajočim delničarji v primeru vključitve družbe v glavno družbo, ki so fizične osebe?

Odgovor

1. Odpravnine, ki so izplačane izključenim manjšinskim delničarjem oziroma odpravnine izstopajočim delničarjem v primeru vključitve družbe v glavno družbo po določbah [Zakona o gospodarskih družbah](#), se po svoji vsebini štejejo za izplačilo lastniškega deleža v primeru izključitve ali izstopa iz gospodarske družbe in se po določbi 94. členu [ZDoh-2](#) štejejo za odsvojitve kapitala.

Kot vrednost kapitala ob odsvojitvi se po določbi 99. člena [ZDoh-2](#) šteje samo tisti znesek odpravnine, ki jo določi in izplača glavni delničar manjšinskim delničarjem ob njihovi izključitvi iz družbe oziroma ponujena in izplačana odpravnina izstopajočim delničarjem v primeru vključitve družbe v glavno družbo.

2. V skladu z določbo drugega odstavka 81. člena [ZDoh-2](#), se kot obresti po poglavju 6.1. obdavčuje tudi vsako nadomestilo, ki ne predstavlja vračila glavnice iz finančno dolžniškega razmerja.

V obravnavanem primeru se finančno dolžniško razmerje vzpostavi, ko je sklep skupščine delniške družbe o izključitvi manjšinskih delničarjev, v katerem je tudi določena višina odpravnine do katere so upravičeni manjšinski delničarji, **vpisan v sodni register**. Tedaj delnice preidejo v premoženje glavnega delničarja, manjšinski delničarji pa pridobijo pravico do denarne odpravnine, ki v obravnavanem primeru predstavlja glavnico. Datum vpisa v sodni register se šteje tudi za čas odsvojitve kapitala.

V skladu z določbo 385. člena [ZGD-1](#) mora za čas od objave vpisa sklepa o prenosu delnic pa do dejanskega izplačila odpravnine glavni delničar izplačati manjšinskemu delničarju tudi obresti, po pet odstotni letni obrestni meri.

Navedene obresti se v skladu z določbami [ZDoh-2](#) obdavčujejo kot obresti, ker po vsebini ne predstavljajo vračila glavnice.

Kot izhaja iz Velikega komentarja [Zakona o gospodarskih družbah](#)² prenos delnic ni vezan na izpolnitev denarne obveznosti glavnega delničarja. Zakon je poskrbel za zadostno zavarovanje manjšinskih delničarjev z dodatno obveznostjo glavnega delničarja, določeno v drugem odstavku 385. člena [ZGD-1](#), v bančni garanciji, ki jo mora priskrbeti glavni delničar za izpolnitev njegove obveznosti. Glavni delničar tudi ni dolžan izplačati denarne odpravnine pred vpisom sklepa o prenosu delnic v sodni register. Prav zaradi tega razloga pa zakon določa dodatno varovanje manjšinskih delničarjev, in sicer z obrestovanjem denarnih izplačil od dneva objave vpisa sklepa o prenosu delnic.

Vprašanje 6: Kako se po Zakonu o dohodnini obravnava prodaja prednostne pravice do nakupa novih delnic?

Odgovor

Prednostna pravica do vpisa novih delnic daje obstoječim delničarjem pravico (in ne obveznost), da ob povečanju kapitala družbe po vnaprej določeni ceni vpišejo nove delnice

---

² Veliki komentar zakona o gospodarskih družbah, 2. knjiga, avtor prof. dr. Marjan Kocbek

družbe, katerih delničarji so, in to še preden so te ponujene javnosti. Na ta način lahko delničarji, če to želijo, obdržijo proporcionalno lastništvo v družbi. Ko je taka pravica ločena od delnice in se z njo lahko ločeno trguje, govorimo o PSR (»preferencial subscription right«). Delničarji običajno prejmejo en PSR za vsako delnico, ki jo imajo v lasti na določen datum. Menjalno razmerje določa koliko PSR je potrebnih za vpis ene nove delnice. S PSR se trguje na organiziranem trgu (npr. Euronext) v točno določenem časovnem obdobju (npr. v desetih dneh), v katerem je možen tudi vpis novih delnic. Imetniki lahko torej PSR v tem obdobju prodajo ali pa jih izkoristijo (tj. vpišejo nove delnice). Po izteku tega obdobja postanejo neizkoriščene PSR brezvredni.

Upoštevanje navedene značilnosti se PSR uvrščajo med lastniške vrednostne papirje iz 3. točke drugega odstavka 25. člena [Zakona o trgu finančnih instrumentov](#).

Po vsebini transakcije se pridobitev PSR kot lastniškega vrednostnega papirja, ki ga pridobijo le obstoječi delničarji družbe, in sicer ne glede na to ali so zaposleni v tej družbi ali ne, ne more obravnavati kot zagotovitev pravice po četrtem odstavku 43. člena [ZDoh-2](#) ali kot obdavčljiv dohodek po drugih določbah [ZDoh-2](#).

Prodaja PSR se po določbah [ZDoh-2](#) obravnava kot odsvojitve vrednostnih papirjev po poglavju III.6.3. Dobiček iz kapitala. Ker obstoječi delničarji pridobijo PSR brez protiplačila in ker ima PSR pred začetkom trgovanja le teoretično vrednost, se šteje, da je nabavna vrednost PSR za namene ugotavljanja davčne osnove od dobička iz kapitala obstoječih delničarjev enaka nič.

Iz predhodno navedenega torej izhaja, da pomeni prodaja PSR obdavčljivo odsvojitve kapitala po določbah [ZDoh-2](#).

Vprašanje 7: Kako se pri odsvojitvi deleža v družbi pri določanju vrednosti ob pridobitvi upoštevajo naknadna vplačila družbenikov ?

Odgovor

Odsvojitve kapitala je kategorija, ki je obdavčena z dobičkom iz kapitala po določilih [ZDoh-2](#). Za kapital se po določbah omenjenega zakona med drugim šteje tudi delež v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja. Skladno z določili 98. člena navedenega zakona se v vrednost kapitala v času pridobitve vštevja nabavna vrednost kapitala, to je nabavna vrednost odsvojenega deleža.

Naknadna vplačila družbenikov v družbi z omejeno odgovornostjo so urejena v prvem odstavku 491. člena [Zakona o gospodarskih družbah](#), ki določa, da so družbeniki po ustanovitvi družbe dolžni poleg osnovnih vložkov vplačati tudi naknadna vplačila, tretji odstavek navedenga člena pa določa, da se z naknadnimi vplačili ne povečujejo osnovni kapital, osnovni vložki in poslovni deleži.

Navedeno v vidika [ZDoh-2](#) pomeni, da družbenik z naknadnim vplačilom ne pridobi novega deleža v kapitalu (poslovnem deležu) in se ta vplačila posledično torej ne vštevajo v nabavno vrednost kapitala (poslovnega deleža) po določbah [ZDoh-2](#).

Vprašanje 8: Kako so obdavčena izplačila naknadnih vplačil fizični osebi ?

Odgovor

Izplačilo naknadnih vplačil se v obravnavanem primeru po [ZDoh-2](#) ne šteje kot obdavčljiva odsvojitve kapitala.

Naknadna vplačila v družbi z omejeno odgovornostjo ureja 491. člen [Zakona o gospodarskih družbah](#). Družbena pogodba lahko določi, da so družbeniki po ustanovitvi družbe dolžni poleg osnovnih vložkov vplačati tudi naknadna vplačila, s katerimi pa se ne povečajo osnovni kapital, osnovni vložki in poslovni deleži. Navedeno z vidika izvajanja [ZDoh-2](#) pomeni, da družbenik – fizična oseba z naknadnim vplačilom ne pridobi novega deleža v kapitalu.

[ZDoh-2](#) v 94. členu določa, da se za obdavčljivo odsvojitve kapitala med drugim šteje tudi izplačilo lastniškega deleža v primeru zmanjšanja lastniškega kapitala gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja, ki ga je pri družbi z omejeno odgovornostjo mogoče razumeti kot izplačilo ob učinkovitem zmanjšanju osnovnega kapitala. Zato vračilo naknadnih vplačil v obravnavanem primeru ni obdavčeno po [ZDoh-2](#), ker ne predstavlja odsvojitve deleža, ki je predmet obdavčitve po drugem odstavku 93. člena [ZDoh-2](#).